

Supersonische F-16 doet Noorden trillen

FRANK VON HEBEL

LEEWARDEN Een voorbijsuizende komeet? Een aardbeving? Uiteindelijk bleek een F-16 die door de geluidsbarrière ging de oorzaak van de knal die dinsdagavond avond van Haulerwijk tot Assen werd gevoeld.

Vele vingers wezen dinsdagavond richting de NAM, want de knal deed muren en ramen trillen, net als bij een aardbeving. Maar de oorzaak moest deze keer nu eens niet onder, maar boven de grond worden gezocht.

De F-16 die de knal veroorzaakte, deed mee aan een trainingsmissie 18 kilometer buiten de kust. „Het ligt ten noordwesten van Nederland, boven de waddeneilanden”, legt luitenant-kolonel Sidney Plankman van de luchtmacht uit. „Het oefengebied is zo groot als Nederland.”

De gevechtsstraaljager ging tijdens de missie ‘supersoan’, oftewel hij doorbrak de geluidsbarrière. Plankman: „Tijdens zo’n training worden allerlei situaties geoefend die ook tijdens een echte missie plaats kunnen vinden. Het is een kwestie van ‘train as you fight and fight as you train’. Dat veroorzaakte de knal.”

In de sociale media deden geruchten de ronde dat er een verband was tussen de knal en een

F-16 die dinsdagavond een ‘noodlanding’ op de vliegbasis in Leeuwarden maakte. Plankman ontzenuwt die theorie. „Het ging om een ander toestel en het betrof een zogeheten voorzorgslanding die eerder op de avond plaatsvond. Zo’n landing kun je nog het beste vergelijken met een lampje in je auto dat gaat branden. Dan is het verstandig de auto even naar de garage te brengen. Bij een F-16 komt er dan wat meer om de hoek kijken, dus moesten de reddingsdiensten ook uitrukken. Dat is procedure. Er was trouwens weinig aan de hand.”

Maar de andere F-16 zorgde voor een hoop onrust. Plankman: „Dat betreuren wij ten zeerste. We trainen juist boven de Noordzee om overlast zoveel mogelijk te voorkomen.”

De dreun van de knal was tot in Drenthe te horen. De meldingen stroomden binnen bij het KNMI. Seismoloog Bernard Dost snapt dat het Noorden aan een aardbeving werd gedacht. „Zo’n schokgolf treedt op en voelt aan als trillingen waardoor het hele huis gaat schudden. De drukgolf komt nu echter niet vanuit de grond, maar gaat door het hele huis.” Hij schat dat de trillingen bijna 200 kilometer reisden. „Onze apparatuur in De Bilt registreerde de knal. Onze Duitse collega’s in Hannover merkten niets.”